

om. Man kunne sige, at så går økonomien da helt grassat. Det gør den tilsyneladende ikke. Men der er noget, som vi i den forbindelse vil understrege, at man ikke bør have folkeafstemning om.

Først og fremmest er der selvfølgelig det, som ikke er et kommunalbestyrelsesanliggende; det kan man selvfølgelig ikke lave en folkeafstemning om. Men det gælder også, hvor man berører nogle menneskerettigheder, som heller ikke en kommunalbestyrelse må sætte ud af kraft. Det er helt afgørende for vores vedkommende.

Vi har nævnt lokalisering og menneskerettigheder, f.eks. hvor folk må bo. Vi kan ikke have en folkeafstemning om, om nogle bestemte mennesker må bo i et bestemt kvarter. Det er et spørgsmål om nogle menneskers basale rettigheder, som et flertal ikke kan tage fra dem ved en folkeafstemning.

Så har vi også sagt, at kommunens budget ikke kan komme til folkeafstemning. Vi vil ikke have budgettet ud til folkeafstemning, på samme måde som finansloven her i Folketinget heller ikke kan komme til folkeafstemning. Med hensyn til, om man kan sætte enkeltpersoner til folkeafstemning, har vi det også her i Folketinget sådan, at indfødsretsloven ikke kan komme til folkeafstemning.

Hvis man læser det, som de mennesker, der lavede grundloven i 1953, har gjort af forarbejder, var det netop ud fra spørgsmål om, at man ikke skal kunne sige: Hansen skal til folkeafstemning. Derfor er det helt afgørende for os, at undtagelsen er der. De eksempler, som hr. Johannes Sørensen brugte, og som han godt kunne tænke sig kom med, er ikke indbefattet i vores tænkning om folkeafstemning, for det er et spørgsmål om, hvor mennesket skal bo.

Hvad kan man så lave folkeafstemninger om? Ja, det kan være skoler, det kan være lossepladser, det kan være spørgsmål om veje, og det kan være spørgsmål om en række andre ting. Det er klart, at når man skal lave sådan noget, kommer man ind i nogle overvejelser om, i hvilket omfang man kan lave afstemninger i en mindre del af kommunen. Det har vi ikke foreslået, og det er klart, at det kunne man godt have med inde i overvejelserne, men det giver nogle vanskeligheder med hensyn til afgrænsning.

Da vi havde folkeafstemningsmuligheden med hensyn til skolenedlæggelser, som blev afskaffet i 1988, drejede det sig om et skoledistrikt, et bestemt lokalt område inden for en kommune. Disse lokale områder kan man stort

set ikke finde i andre sammenhænge, og derfor har vi sagt, at det gælder hele kommunen. Hr. Søren Søndergaard har selvfølgelig ret i, at det er ganske meget, der kræves af borgere i f.eks. Københavns, Århus, Ålborg og Odense Kommuner, for hvis man i et område ikke vil have en losseplads og vil have det sendt til folkeafstemning, får man for det første svært ved at samle underskrifterne og for det andet også svært ved at få det vedtaget.

Så det er ikke noget med, at det her vil betyde, at man får tusindvis af folkeafstemninger, og det er også muligt, at procenterne er for høje; det ved jeg ikke. Men det afgørende for os er, at man får en diskussion om det repræsentative demokrati, som altid er helligt, ikke mindst for dem, der sidder på det repræsentative demokrati. Efter vores opfattelse er det vigtigt, at det repræsentative demokrati suppleres af en dialog mellem borgere og repræsentanter og også suppleres med folkeafstemninger.

Og så til hr. Søren Søndergaards forslag i forbindelse med nyvalg. Det er en idé, som vi undlod at tage med denne gang, men takket være hr. Søren Søndergaards opfordring skal vi nok komme med den, og vi har den klar. Det, som vi i den forbindelse har været inspireret af, er, at efter sidste kommunalvalg var der en kommune, hvor der var et flertal af en bestemt politisk observans. To fra dette flertal gik inden for 14 dage over til det, som tidligere var et mindretal, og som nu udgjorde flertallet. De to, der gik, blev henholdsvis borgmester og udvalgsformand. Dermed havde de på det groveste, synes jeg, svigtet det, som var vælgernes mandat, og i sådanne situationer kunne man godt forestille sig, at borgere ville føle, at det var rimeligt at få et nyvalg.

Det, vi havde af overvejelser her, var, at det var 50 pct., der skulle til. Det flertal, der i virkeligheden havde været ved kommunalvalget, skulle man også manifestere, hvis man vil have lavet omvalg. Jeg mener, at forslaget om, at man kan trække et mandat tilbage, en tilbagekaldelsesret, også er en del af demokratiet netop ud fra tanken om, at det er folket, som har magten, og som giver den til nogle repræsentanter. Svigter repræsentanterne, kan man trække mandatet tilbage igen. Så forslaget er parat, men vi fremsætter det ikke i denne samling, for det ville der ikke være tid til, men vi kan gøre det i næste samling.